

עין משפט
נר מצוה

עו:

ביצד צולין פרק שביעי פסחים

מסורת הש"ס

6) (ומספתא ספ"ה), 3) (שם וע"ש), 4) תרומות פ"י מ"ב ע"ו סו.; 5) לשל 7) (ז'ל או חצית), 1) (לשיל סו. טו.; 2.) (1) (לפנין ס"ה), 2) (ויקרא כג., ט.) (לפנין פ.ח.)

גליון הש"ס

גמ' לביבליה בביתא. ע"י לעיל ל. מר"ה ואפי' ממילתא: מרת' באין בביתא. ע"י זימנא מו ע"פ מר"ה פתלתו דותא:

מוסף רש"י

ר"מ אוסר. לפי ששאתא לת רית יתין (ע"ז סו.). שלא בא מתחילתו אלא לאכילה. לא נאמרה הבלת עיקר פסק אלף לאכילה. ופי שריה כחמץ לאחרי בטומאה גזיר ליוקר. כדכתיב איש איש כי יהיה טמא וגו', ואין ציבור נדחק, לכתותה למילתא שריה (מערב סו.).

מוסף תוספות

א. דברתא הוא. מוס' שאנן.

רבינו הגאון (המש"ק)

בפת צוננת וחבית פתוחה, והכא גבי בשר שחוטא שצולה עם בשר נבילה כפת חמה וחבית פתוחה הוא לדברי הכל אסור. וקי"ל אן כרב ואצ"י דלוי מיתוקמא כתנאי, ולוי כר' יהודה, הא אתמר עלה דחבית פתוחה ופת חמה דברי הכל אסורה, ומסתבר טומאה דרב, ולא עוד אלא הא תני רב כהנא פת שאפאה בתור עם בשר צלי אסור לאכלה בכותח כרב, וחוב ההיא ביעתא שצולית עם בשר ואסרה רבא מפריקא לאכלה בכותח שיש בו נטויכי חלבא. מר בר רב אשי אסר לאוכלה אפילו במלח מישום דסבר דג ובשר להחבשל יחידי ולהאכל קטור לריחיא ולדברי אהר. פי' דבר אחר נעצ צרעת. הגי' כלהו כרב הלכך כרב. עבדינן וריינו מי שאמר קיימא לן כליו ואנן לא סבריא לן בותיה אלא הלכתא כרב.

מתנ' חמשה דברים באין בטומאה ואין נאכלין בטומאה, העומר ושתי הלחם והלחם הפנים וזבחי מעושה. ואמרינן חמשה הלחם הפנים שבת בטומאה נאכל בטומאה כדאמר ר' מאיר אוסר בפירוש, וא"ת הנה ר' יהודה מתיר דלא כרב והנה גבי רב גזיר כרב והנה גבי רב גזיר כרב והנה גבי רב גזיר כרב והנה גבי רב גזיר כרב והנה גבי רב גזיר כרב. חמשה דברים באין בטומאה ומתחילתו אלא לאכילה. ואמרינן חמשה כלומר מנין חמשה ולא יחר מהו בא למעט. בא למעט חגיגת חמשה עשר, דכיון דאית לה תשלומין דתנין מי שלא חג ביום טוב הוראותן של חג חובגן והולך כל הרגע וכר' אע"פ

כד א מ"י פט"ו מהל' מ"ח הלכה לג כנג' לאין (קל) קמא תוש"ע יו"ד סימן קמ סע"ף א וכד אלפס חולין פ"ו דף קכ"א. וז"ה ב"ה ש"ס פ"ק במ"ח כ"ה ב מ"י פ"ח מהל' ק"פ הלכה יד:

ב"ג ד מ"י פט"ו מהל' תרומת הלכה יג וט"ע יו"ד סימן קמ סע"ף ד: כ"ה ח מ"י פ"ט מהלכת מ"ח הלכה כג כנג' לאין קמא טור שו"ע יו"ד סימן א סע"ף ג: כ"ו ז טו"ע יו"ד סי' קטו סע"ף ז: כ"ז ח מ"י פ"ד מהלכת וילת מקדש הל' א: כ"ח ח מ"י פ"ו מהלכת ק"פ הלכה ח: ל ט מ"י פ"ח מהלכת חגיגה הלכה ח:

רבינו הגאון

אמר רב בשר שחוטא שכן שצולו עם בשר נבלה כחוש אסור, ואודיל ריה השחוטא פוטם לנבלה וחוורו ריה נבלה ומפטם לשחוטא ולוי מתירו אפילו נבלה שמינה עם שחוטא כחושה, סבר ריחא לא כלום הוא ועבר עובדא והתיר גדי שצולו עם חזיר. ואוחבינן עליה מיהא אין צולין שני פסחים כאחד ואפילו גדי וטלה מפני התערבות. ומסתברא דמשום תערובת גופין גזירה גדי וטלה אטו טלה וטלה. שאם נתערבו חישתינן שפא תטול חבורה זו פטם שאינו שלה תמצא אוכלין פטם שאינו שלהם, וקשיא לרב דאמר ריחא מילתא היא והריח נעיקר. אע"ג דלא מיהלפי כיון שהריח נעיקר נמצא עיקר פטם של חבורה זו בפסח של חבורה זו ואסור. ומקום לה רב הכי, אין צולין שני פסחים כאחד מפני תערובת טעמים, (ג"א: מפני התערבות, ומפני תערובת הטעמים) ואפי' כעין שתי קדירות, כגון שהיה דבר מפיסק הריח שביניהם ואין שם תערובת טעמים אסור, משום תערובת גופין ואפילו גדי וטלה דלא מיהלפי גזירה גדי וגדי או טלה וטלה. אמר רב מרי כתנאי הורדה פת חמה ונתנה על פי חבית יין של תרומה ר' מאיר אוסר ור' יהודה מתיר. ור' יוסי מתיר בפת של חטים ואוסר בפת של שעורים מפני שהשעורים שאובת, ללוי דואי תנאי היא דהא ר' מאיר אוסר בפירוש, וא"ת הנה ר' יהודה מתיר דלא כרב והנה גבי רב גזיר כרב והנה גבי רב גזיר כרב והנה גבי רב גזיר כרב. חמשה דברים באין בטומאה ומתחילתו אלא לאכילה. ואמרינן חמשה כלומר מנין חמשה ולא יחר מהו בא למעט. בא למעט חגיגת חמשה עשר, דכיון דאית לה תשלומין דתנין מי שלא חג ביום טוב הוראותן של חג חובגן והולך כל הרגע וכר' אע"פ

מאי לאו תערובת טעמים. לפי מה שפי' בקונטרס דלוי לא שרי אלף דיעבד קשיא מה פריך דהכא לכמהלך קתני אלף דיעבד הוה שרי כליו: **נימא** תהוי תיובתא דרב. תימה מאי קושא ה' לאסר משום תערובת טעמים

לכאורה רבא מפרזיקיא ב' מלאן פוסק ר"ת כרב ורבא נמי ד' דשרי צנת מיהא (ע"ז דף קסו): מנאי סבר כוותיה וזס מפורש וצמנונים [גדולים] שלנו נראה דמותר לאפות לחם עם אותו פסטיד"ל הואיל ומכוסות היטב הו' כעין שתי קדרות ואפי' פלדונ"ש שיש להחזיק אין נראה לרבי שיהא אסור שיש אורז מרובה צמנון וההבדל מתפסט:

ה"ג **קא משמע** אן כיון דלא דחיא שבת לא דחיא שומאה. ולא גרס כיון דאית לה תשלומין שאין הטעם תלוי בכך דלעיל צפרק אלו דברים (דף ע). ילפינן דלא דחיא שבת ומתגומס וגו'. ועוד פסק נמי אית ליה תשלומין כשני דחי טומאה ועוד חגיגת ט"ו איכא למ"ד (ט) צפריקין דלית לה תשלומין בטומאה צעלים שאם נטמאו צעלים זיוס ט"ו ולא חזו זיוס קביעת חוצותיה כה"ג לית לה תשלומין:

שעירי תערובת טעמים ואפי' כעין שתי קדירות דליכא תערובת טעמים אסור משום תערובת גופין ואפילו גדי וטלה אמר רב מרי כתנאי ה' הורדה פת חמה ונתנה ע"פ חבית יין של תרומה ר"מ אוסר ורבי יהודה מתיר ורבי יוסי מתיר בשל חזיתין ואוסר בשל שעורים מפני שהשעורים שואבות מאי לאו תנאי היא דמר סבר ריחא לאו מילתא היא ומר סבר ריחא מילתא היא ללוי ודאי תנאי היא לרב נימא תנאי היא אמר לך רב דכולי עלמא ריחא מילתא היא לאו איתמר עלה דההיא אמר רב בר חנה אמר ריש לקיש יבפת חמה וחבית פתוחה דברי הכל אסור בפת צוננת וחבית מגופה דברי הכל מותר לא נחלקו אלא בפת חמה וחבית חתומה פת צוננת וחבית פתוחה והא נמי כפת חמה וחבית פתוחה דמיא תני רב כהנא בריה דרב חיינא סבא ה"פת שאפאה עם צלי' בתנור אסור לאכלה בכותחא ההיא ביניהא דאיטווא בהדי בישרא אסרה רבא מפרזיקא * למיכליה בכותחא מר בר רב אשי אמר אפי' במילתא נמי אסורה משום דקשיא לריחא ולדברי אהר: **מתני'** 'חמשה דברים * באין בטומאה ואינן נאכלין בטומאה העומר ושתי הלחם ולחם הפנים וזבחי שלמי צבור ושעירי ראשי חדשים * החמשה שבת בטומאה נאכל בטומאה שלא בא מתחילתו אלא לאכילה: **גמ'** חמשה למעוטי מאי * למעוטי חגיגת חמשה עשר דסלקא דעתך אמינא כיון דקרנן ציבור הוא וקביעא ליה מועד תדחי טומאה קא משמע לן כיון דאית ליה תשלומין כל שבעה לא דחיא שבת ומדשבת לא דחיא לא דחיא טומאה וניתני נמי שעירי הרגלים הא תנא ליה זבחי שלמי צבור אי הכי שעירי ראשי חדשים נמי לא ניתני דהא תנא זבחי שלמי צבור אמרי

שאר שחוטא שכן שצולו עם בשר נבילה כחוש אסור, ואודיל ריה השחוטא פוטם לנבלה וחוורו ריה נבלה ומפטם לשחוטא ולוי מתירו אפילו נבלה שמינה עם שחוטא כחושה, סבר ריחא לא כלום הוא ועבר עובדא והתיר גדי שצולו עם חזיר. ואוחבינן עליה מיהא אין צולין שני פסחים כאחד ואפילו גדי וטלה מפני התערבות גופין גזירה גדי וטלה אטו טלה וטלה. שאם נתערבו חישתינן שפא תטול חבורה זו פטם שאינו שלה תמצא אוכלין פטם שאינו שלהם, וקשיא לרב דאמר ריחא מילתא היא והריח נעיקר. אע"ג דלא מיהלפי כיון שהריח נעיקר נמצא עיקר פטם של חבורה זו בפסח של חבורה זו ואסור. ומקום לה רב הכי, אין צולין שני פסחים כאחד מפני תערובת טעמים, (ג"א: מפני התערבות, ומפני תערובת הטעמים) ואפי' כעין שתי קדירות, כגון שהיה דבר מפיסק הריח שביניהם ואין שם תערובת טעמים אסור, משום תערובת גופין ואפילו גדי וטלה דלא מיהלפי גזירה גדי וגדי או טלה וטלה. אמר רב מרי כתנאי ה' הורדה פת חמה ונתנה על פי חבית יין של תרומה ר' מאיר אוסר ור' יהודה מתיר. ור' יוסי מתיר בשל חזיתין ואוסר בשל שעורים מפני שהשעורים שואבות מאי לאו תנאי היא דמר סבר ריחא לאו מילתא היא ומר סבר ריחא מילתא היא ללוי ודאי תנאי היא לרב נימא תנאי היא אמר לך רב דכולי עלמא ריחא מילתא היא לאו איתמר עלה דההיא אמר רב בר חנה אמר ריש לקיש יבפת חמה וחבית פתוחה דברי הכל אסור בפת צוננת וחבית מגופה דברי הכל מותר לא נחלקו אלא בפת חמה וחבית חתומה פת צוננת וחבית פתוחה והא נמי כפת חמה וחבית פתוחה דמיא תני רב כהנא בריה דרב חיינא סבא ה"פת שאפאה עם צלי' בתנור אסור לאכלה בכותחא ההיא ביניהא דאיטווא בהדי בישרא אסרה רבא מפרזיקא * למיכליה בכותחא מר בר רב אשי אמר אפי' במילתא נמי אסורה משום דקשיא לריחא ולדברי אהר: **מתני'** 'חמשה דברים * באין בטומאה ואינן נאכלין בטומאה העומר ושתי הלחם ולחם הפנים וזבחי שלמי צבור ושעירי ראשי חדשים * החמשה שבת בטומאה נאכל בטומאה שלא בא מתחילתו אלא לאכילה: **גמ'** חמשה למעוטי מאי * למעוטי חגיגת חמשה עשר דסלקא דעתך אמינא כיון דקרנן ציבור הוא וקביעא ליה מועד תדחי טומאה קא משמע לן כיון דאית ליה תשלומין כל שבעה לא דחיא שבת ומדשבת לא דחיא לא דחיא טומאה וניתני נמי שעירי הרגלים הא תנא ליה זבחי שלמי צבור אי הכי שעירי ראשי חדשים נמי לא ניתני דהא תנא זבחי שלמי צבור אמרי

שעירי תערובת טעמים ואפי' כעין שתי קדירות דליכא תערובת טעמים אסור משום תערובת גופין ואפילו גדי וטלה אמר רב מרי כתנאי ה' הורדה פת חמה ונתנה ע"פ חבית יין של תרומה ר"מ אוסר ורבי יהודה מתיר ורבי יוסי מתיר בשל חזיתין ואוסר בשל שעורים מפני שהשעורים שואבות מאי לאו תנאי היא דמר סבר ריחא לאו מילתא היא ומר סבר ריחא מילתא היא ללוי ודאי תנאי היא לרב נימא תנאי היא אמר לך רב דכולי עלמא ריחא מילתא היא לאו איתמר עלה דההיא אמר רב בר חנה אמר ריש לקיש יבפת חמה וחבית פתוחה דברי הכל אסור בפת צוננת וחבית מגופה דברי הכל מותר לא נחלקו אלא בפת חמה וחבית חתומה פת צוננת וחבית פתוחה והא נמי כפת חמה וחבית פתוחה דמיא תני רב כהנא בריה דרב חיינא סבא ה"פת שאפאה עם צלי' בתנור אסור לאכלה בכותחא ההיא ביניהא דאיטווא בהדי בישרא אסרה רבא מפרזיקא * למיכליה בכותחא מר בר רב אשי אמר אפי' במילתא נמי אסורה משום דקשיא לריחא ולדברי אהר: **מתני'** 'חמשה דברים * באין בטומאה ואינן נאכלין בטומאה העומר ושתי הלחם ולחם הפנים וזבחי שלמי צבור ושעירי ראשי חדשים * החמשה שבת בטומאה נאכל בטומאה שלא בא מתחילתו אלא לאכילה: **גמ'** חמשה למעוטי מאי * למעוטי חגיגת חמשה עשר דסלקא דעתך אמינא כיון דקרנן ציבור הוא וקביעא ליה מועד תדחי טומאה קא משמע לן כיון דאית ליה תשלומין כל שבעה לא דחיא שבת ומדשבת לא דחיא לא דחיא טומאה וניתני נמי שעירי הרגלים הא תנא ליה זבחי שלמי צבור אי הכי שעירי ראשי חדשים נמי לא ניתני דהא תנא זבחי שלמי צבור אמרי

שעירי תערובת טעמים ואפי' כעין שתי קדירות דליכא תערובת טעמים אסור משום תערובת גופין ואפילו גדי וטלה אמר רב מרי כתנאי ה' הורדה פת חמה ונתנה ע"פ חבית יין של תרומה ר"מ אוסר ורבי יהודה מתיר ורבי יוסי מתיר בשל חזיתין ואוסר בשל שעורים מפני שהשעורים שואבות מאי לאו תנאי היא דמר סבר ריחא לאו מילתא היא ומר סבר ריחא מילתא היא ללוי ודאי תנאי היא לרב נימא תנאי היא אמר לך רב דכולי עלמא ריחא מילתא היא לאו איתמר עלה דההיא אמר רב בר חנה אמר ריש לקיש יבפת חמה וחבית פתוחה דברי הכל אסור בפת צוננת וחבית מגופה דברי הכל מותר לא נחלקו אלא בפת חמה וחבית חתומה פת צוננת וחבית פתוחה והא נמי כפת חמה וחבית פתוחה דמיא תני רב כהנא בריה דרב חיינא סבא ה"פת שאפאה עם צלי' בתנור אסור לאכלה בכותחא ההיא ביניהא דאיטווא בהדי בישרא אסרה רבא מפרזיקא * למיכליה בכותחא מר בר רב אשי אמר אפי' במילתא נמי אסורה משום דקשיא לריחא ולדברי אהר: **מתני'** 'חמשה דברים * באין בטומאה ואינן נאכלין בטומאה העומר ושתי הלחם ולחם הפנים וזבחי שלמי צבור ושעירי ראשי חדשים * החמשה שבת בטומאה נאכל בטומאה שלא בא מתחילתו אלא לאכילה: **גמ'** חמשה למעוטי מאי * למעוטי חגיגת חמשה עשר דסלקא דעתך אמינא כיון דקרנן ציבור הוא וקביעא ליה מועד תדחי טומאה קא משמע לן כיון דאית ליה תשלומין כל שבעה לא דחיא שבת ומדשבת לא דחיא לא דחיא טומאה וניתני נמי שעירי הרגלים הא תנא ליה זבחי שלמי צבור אי הכי שעירי ראשי חדשים נמי לא ניתני דהא תנא זבחי שלמי צבור אמרי

שעירי תערובת טעמים ואפי' כעין שתי קדירות דליכא תערובת טעמים אסור משום תערובת גופין ואפילו גדי וטלה אמר רב מרי כתנאי ה' הורדה פת חמה ונתנה ע"פ חבית יין של תרומה ר"מ אוסר ורבי יהודה מתיר ורבי יוסי מתיר בשל חזיתין ואוסר בשל שעורים מפני שהשעורים שואבות מאי לאו תנאי היא דמר סבר ריחא לאו מילתא היא ומר סבר ריחא מילתא היא ללוי ודאי תנאי היא לרב נימא תנאי היא אמר לך רב דכולי עלמא ריחא מילתא היא לאו איתמר עלה דההיא אמר רב בר חנה אמר ריש לקיש יבפת חמה וחבית פתוחה דברי הכל אסור בפת צוננת וחבית מגופה דברי הכל מותר לא נחלקו אלא בפת חמה וחבית חתומה פת צוננת וחבית פתוחה והא נמי כפת חמה וחבית פתוחה דמיא תני רב כהנא בריה דרב חיינא סבא ה"פת שאפאה עם צלי' בתנור אסור לאכלה בכותחא ההיא ביניהא דאיטווא בהדי בישרא אסרה רבא מפרזיקא * למיכליה בכותחא מר בר רב אשי אמר אפי' במילתא נמי אסורה משום דקשיא לריחא ולדברי אהר: **מתני'** 'חמשה דברים * באין בטומאה ואינן נאכלין בטומאה העומר ושתי הלחם ולחם הפנים וזבחי שלמי צבור ושעירי ראשי חדשים * החמשה שבת בטומאה נאכל בטומאה שלא בא מתחילתו אלא לאכילה: **גמ'** חמשה למעוטי מאי * למעוטי חגיגת חמשה עשר דסלקא דעתך אמינא כיון דקרנן ציבור הוא וקביעא ליה מועד תדחי טומאה קא משמע לן כיון דאית ליה תשלומין כל שבעה לא דחיא שבת ומדשבת לא דחיא לא דחיא טומאה וניתני נמי שעירי הרגלים הא תנא ליה זבחי שלמי צבור אי הכי שעירי ראשי חדשים נמי לא ניתני דהא תנא זבחי שלמי צבור אמרי

שעירי תערובת טעמים ואפי' כעין שתי קדירות דליכא תערובת טעמים אסור משום תערובת גופין ואפילו גדי וטלה אמר רב מרי כתנאי ה' הורדה פת חמה ונתנה על פי חבית יין של תרומה ר' מאיר אוסר ור' יהודה מתיר. ור' יוסי מתיר בפת של חטים ואוסר בפת של שעורים מפני שהשעורים שאובת, ללוי דואי תנאי היא דהא ר' מאיר אוסר בפירוש, וא"ת הנה ר' יהודה מתיר דלא כרב והנה גבי רב גזיר כרב והנה גבי רב גזיר כרב והנה גבי רב גזיר כרב. חמשה דברים באין בטומאה ומתחילתו אלא לאכילה. ואמרינן חמשה כלומר מנין חמשה ולא יחר מהו בא למעט. בא למעט חגיגת חמשה עשר, דכיון דאית לה תשלומין דתנין מי שלא חג ביום טוב הוראותן של חג חובגן והולך כל הרגע וכר' אע"פ

יחמך נאמר לי דלא חייש לה: **זיניסא**. דג: דאיתווי כהדי צינורא. צמנון אהר: אסרה רבא מפרזיקא למיכלה כזפתא. שיס צו חלב משום דקסדר ריחא מילתא היא: **לדבר אהר**. זרעת: **מתני'** חמשה דברים באין בטומאה וכו'. אין לך קרבן נאכל אלף אלו וקרנן ציבור דוחה את הטומאה ואשמעינן ממתין דלף על גז דקרב בטומאה לאפוקי ציבור ידי חובתן אין נאכלין בטומאה. ולקמיה פריך ליתני נמי שעירי הרגלים: **זכחי שלמי ציבור**. ככחי עזרת שאין שלמים אחרים לציבור: **הפסח שאם בטומאה**. כגון רוב ציבור תמאין: **שמחילתו לא בא אלף לאכילה**. כשננטוה עיקר פסח לאכילה ננטוה דכתבי [שמות יב] לפי אכלו וכי שרייה כחמנא למיני בטומאה(ה) מאיש נדהא ואין צבור נדחקו לדעתה למיכליה שרייה(ה): **גמ'** חמשה למעוטי מאי: **חמשה למעוטי מאי**. מניינא למי לי ליתני קרבנות ציבור באין בטומאה ואין נאכלין בטומאה: **חגיגת חמשה עשר**. והוא הדין לעזרת וסוכות אלא חלה מניייהו נקט: **כיון דקרנן ציבור הוא**. אף על גב דכל יחיד ויחיד מניחייז קרי ליה קרבן ציבור משום דלחמיא צינינפויא כחסיפת חזרים כרגל במסכת יומא צפרק הוליא לו (דף נב): **תשלומין כל שבעה**. כדנפקא לן צפרק קמא דמסכת חגיגה (דף ע). מוחגותם אותו חג לה' שבעת ימים: **הא תני ליה זכחי שלמי ציבור**. שהן מיני דמים ואשמעינן דאין נאכלין בטומאה והוא הדין לשאר מיני דמים: **הא**

שהוא קרבן צבור וקביע ליה מועד לא דחיא טומאה. ובכלל זבחי צבור משמע אפילו שעירי רגלים דהא זבחי צבור הן.